

Aan
Presidium
Kopie aan

Uw contactpersoon
dhr E. Krijgsman
AD/STG

Telefoonnummer +31235143288
krijgsmene@noord-holland.nl

**Betreft: Ondertiteling bij opnames PS- en
commissievergaderingen, conform 'Besluit digitale
toegankelijkheid', aanvullende informatie**

18 juni 2019

1|3

Memo

Inleiding

Het presidium heeft op 20 mei jl. gesproken over het voorstel om de uitzendingen van de PS- en commissievergaderingen te voorzien van ondertiteling in het kader van het ['Besluit digitale toegankelijkheid'](#). Vanaf 23 september 2019 moeten alle nieuwe websites van (semi-) overheidsinstellingen hieraan voldoen en één jaar later ook alle oudere websites. Dit sluit aan op de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte die per 1-1-2017 reeds geldt voor (digitale) goederen en diensten.

Het presidium heeft verzocht om nadere informatie over de technische mogelijkheid om de ondertiteling nog niet zichtbaar mee te laten lopen, teneinde te kunnen testen in hoeverre de voorspelde nauwkeurigheid van 70 tot 90% van dit 'lerende systeem' recht doet aan de gewenste zorgvuldigheid. Tevens verzocht het presidium een overzicht van de kosten voor het laten corrigeren van de ondertiteling, als ook een terugkoppeling van de ervaringen met ondertiteling (door deze leverancier) bij andere overheden.

In dit memo wordt u hierover geïnformeerd.

Voorstel:

Het presidium wordt voorgesteld:

- kennis te nemen van de nadere informatie over de ondertiteling van de commissie- en PS-vergaderingen;
- te besluiten of per 01-09-2019 de vergaderingen van Provinciale Staten en commissies worden voorzien van 'Ondertiteling on demand' via Notubiz Nederland b.v., voor ca. 10.000,- euro per jaar;
- te besluiten of aanvullend gebruik gemaakt wordt van gecorrigeerde ondertiteling bij alle vergaderingen voor ca. 50.000,- euro per jaar;
- hiervoor jaarlijks 10.000,- euro bij te ramen op de PS-budgetten (voor de ca. 10 PS- en 40 commissievergaderingen per jaar), indien enkel ondertiteling on-demand wordt afgenomen,

- óf jaarlijks 60.000,- euro bij te ramen op de PS-budgetten als tevens gecorrigeerde ondertiteling wordt afgenomen voor alle vergaderingen;
- hiervoor eenmalig 1.000,- euro bij te ramen voor implementatie van 'Ondertiteling on demand' in 2019;
 - óf eenmalig 2.000,- euro bij te ramen als tevens gecorrigeerde ondertiteling wordt afgenomen.

Ondertiteling On demand

De ondertiteling wordt automatisch gegenereerd op basis van speciale spraakherkenningssoftware. Deze unieke spraaktechnologie is ontwikkeld door een technische partner van Notubiz, die vooruitloopt met de ontwikkeling van spraakherkenningssoftware in samenwerking met diverse universiteiten in Nederland en maakt gebruik van vooruitstrevende techniek om zowel achteraf als live ondertiteling te kunnen genereren voor politieke vergaderingen. Met deze software wordt geluid uit een digitaal verslag automatisch, via spraakherkenning, omgezet naar tekst. Dit levert op dit moment een nauwkeurigheid van 70 tot 90% op, en verbetert nog continu. De software is ook een 'lerend systeem'; naarmate meer ondertiteld wordt leert de software woorden beter herkennen, wordt de ondertiteling beter en neemt daarmee de nauwkeurigheid verder toe. Verder is het systeem lerend door stemherkenning, hoe vaker iemand spreekt des te beter kan ondertiteld worden. Ook de duidelijkheid waarmee iemand spreekt heeft invloed op de nauwkeurigheid van de ondertiteling.

Voor het afnemen van de dienst 'ondertiteling on-demand' zijn aanvullende kosten verbonden. Dit is eenmalig 1.000,- euro aan implementatiekosten en jaarlijks 1.750,- euro aan abonnementskosten en 150,- euro per ondertitelde vergadering. Met gemiddeld 50 uitgezonden vergaderingen per jaar (10 PS-vergaderingen en 40 commissievergaderingen) komen de jaarlijkse kosten op 9.250,- euro. Om enige flexibiliteit in vergaderingen te hebben wordt geadviseerd om 10.000,- euro bij te ramen voor de PS-budgetten voor het afnemen van deze dienst.

Gecorrigeerde ondertiteling

Aanvullend op de ondertiteling on-demand biedt Notubiz de dienst aan met gecorrigeerde ondertiteling. Hiervoor wordt 150,- euro per vergadering aan vaste kosten in rekening gebracht en 160,50 euro per vergader-uur voor de transcriptie. Commissievergaderingen duren gemiddeld 3,5 uur en Statenvergaderingen gemiddeld 6 uur. Op basis van de 50 uitgezonden vergaderingen per jaar komen de kosten dan op ca. 48.850,- euro per jaar. Mocht u voor deze aanvullende optie kiezen dan wordt geadviseerd om 50.000,- euro bij te ramen voor de PS-budgetten voor het afnemen van deze dienst.

Een andere optie kan zijn om alleen de besluitvormende Statenvergaderingen van gecorrigeerde ondertiteling te voorzien, terwijl de commissievergaderingen gebruik maken van ondertiteling on-demand. Bij alleen PS-vergaderingen gecorrigeerd wordt geadviseerd om 10.000,- euro bij te ramen voor gecorrigeerde ondertiteling. Met gecorrigeerde ondertiteling komt de nauwkeurigheid van de uitzending op 100% uit.

Ervaringen andere overheden

De gemeenteraad van Amsterdam is inmiddels het verst met de ervaringen van de ondertiteling bij de vergaderingen. Vanaf 23 januari 2019 werden als wijze van proef de vergaderingen van de Amsterdamse gemeenteraad en commissie ondertiteld. Deze proef was bedoeld om ervaring op te doen met het ondertitelen van vergaderingen en te testen of de software van voldoende kwaliteit is om de toegankelijkheid van vergaderingen daadwerkelijk te vergroten. Deze proef is begin mei positief beoordeeld door de gemeenteraad van Amsterdam. Door de Amsterdamse raad is dan ook het besluit genomen om de vergaderingen voortaan te gaan ondertitelen. Voor de raadsvergadering wordt gebruik gemaakt van ondertiteling on-demand en gecorrigeerde ondertiteling, voor de commissievergaderingen wordt enkel van ondertiteling on-demand gebruikt.

Naast de gemeente Amsterdam maken o.a. ook het Waterschap Amstel Gooi & Vecht en de gemeenten Wintarswijk, Blaricum, Eemnes en Laren gebruik van de ondertiteling on demand en de gecorrigeerde ondertiteling door Notubiz.

Van alleen ondertiteling on-demand maken o.a. de gemeenten Altena, Borger-Odoorn, Hardenberg en Terneuzen gebruik.

Via de link:

<https://amsterdam.notubiz.nl/vergadering/558730/Raadscommissie%20Ruimtelijke%20ordening%2006-02-2019> treft u een voorbeeld van een vergadering (via cc in het beeld kan ondertiteling worden aangezet). Dit is een niet-gecorrigeerde vergadering met 'ondertiteling on demand'.

Via de link:

<https://agv.notubiz.nl/vergadering/472689/Algemeen%20bestuur%20%20%20%20%20%20%20%20%2013-09-2018> treft u een voorbeeld van een vergadering met volledig gecorrigeerde ondertiteling (via cc in het beeld kan ondertiteling worden aangezet).

Er kan door de gebruiker (de kijker) gekozen worden om ondertiteling aan te zetten. Bij de uitzendingen van Notubiz kan bij de vergaderingen een disclaimer komen dat ondertiteling nog niet 100% nauwkeurig is.